

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 34
van **BERT MAERTENS**
datum: 17 juli 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, BUITENLANDS BELEID, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

Japanse duizendknoop - Bestrijding langs waterwegen

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 1235 van 20 juni 2018 gaf de minister een overzicht van de locaties in eigendom of in beheer van de waterwegbeheerders waar Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) werd aangetroffen. De minister gaf ook toelichting bij de proefprojecten ter bestrijding van de plant.

Via onderstaande vragen wens ik een stand van zaken in dit dossier.

1. Kan de minister een actueel overzicht geven van de locaties in eigendom of in beheer van de waterwegbeheerders waar Japanse duizendknoop voorkomt?
2. Op welke locaties langs waterwegen werd Japanse duizendknoop het afgelopen jaar bestreden?

Graag een overzicht met, indien mogelijk, opgave van de gebruikte methode.

3. Welke tendens(en) kan men actueel ontwaren in de verspreiding van Japanse duizendknoop langs waterwegen?
4. Kan de minister een stand van zaken geven met betrekking tot de proefprojecten ter bestrijding van Japanse duizendknoop, zoals vermeld in het antwoorden op schriftelijke vragen nr. 1721 en nr. 1235? Hoe worden de afgeronde proefprojecten geëvalueerd?
5. De Vlaamse Waterweg nv heeft rondom haarden langs het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten schotten in kunststof geplaatst.
Hoe wordt deze maatregel geëvalueerd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, BUITENLANDS BELEID, ONROEREND ERFGOED EN DIERENWELZIJN

ANTWOORD

op vraag nr. 34 van 17 juli 2019
van **BERT MAERTENS**

1. Actueel overzicht van de locaties waar Japanse duizendknoop voorkomt
 - Westervak van de Ringvaart om Gent
 - Boven-Schelde van Merelbeke tot Spiere
 - Kanaal Bossuit-Kortrijk van Bossuit tot Kortrijk
 - Dender van Geraardsbergen tot Dendermonde
 - Moervaart en Boven-Durme van Lokeren tot Gent
 - Leie in Wervik, Menen, Kortrijk-Bissegem, Kortrijk, Kuurne, Harelbeke, Zulte, Olsene en Machelen
 - Kanaal Roeselare-Leie in Izegem en Ingelmunster
 - Leopoldkanaal in Zeebrugge
 - Kanaal Gent-Oostende in Lievegem, Nevele en Brugge
 - Afleidingskanaal van de Leie in Maldegem en in Damme
 - Zuidervaart in Brugge
 - Kanaal Plassendale-Nieuwpoort in Oudenburg
 - Kanaal Nieuwpoort-Duinkerken in Koksijde, Veurne en De Panne
 - Albertkanaal in Riemst, Hasselt, Genk, Heusden-Zolder, Lummen, Beringen, Olen en Vorst
 - Kanaal naar Beverlo in Lommel, Balen en Leopolsburg
 - Kanaal Bocholt-Herentals in Balen, Bocholt, Pelt en Lommel
 - Zuid-Willemsvaart in Bree
 - Maas in Lanaken, Maasmechelen, Maaseik, Dilsem-Stokkem en Voeren
 - Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten in Rijkevorsel, Brecht, Schoten, Beerse, Dessel, Retie, Mol, Arendonk, Ravels en Turnhout
 - Kanaal Dessel-Kwaadmechelen in Mol, Balen en Ham
2. Op de meeste plaatsen wordt geen specifieke bestrijding gevoerd. Algemeen wordt een nulbeheer gehanteerd om verdere verspreiding tegen te gaan omdat dit het risico op verspreiding minimaliseert gezien de plant een vluchtreflex vertoont. Kleine (nieuwe) haarden worden bestreden door het verwijderen van de ondergrondse kronen.

In het kader van zichtbaarheid en veiligheid langs de jaagpaden, of op specifieke locaties waar de Japanse duizendknoop omwille van veiligheidsredenen hinderlijk is wordt nog een strook gemaaid. Het maaisel van de Japanse duizendknoop wordt apart afgevoerd.
3. Een effectieve bestrijdingstechniek blijft nog achterwege. Manueel uitspitten van de plant met een langdurige volgehouden nazorg lijkt tot op heden de beste methode te zijn maar is arbeidsintensief en enkel haalbaar voor kleine hoeveelheden. Aanvullend is een goede begeleiding, opvolging en bioveiligheid bij grondverzet noodzakelijk.

De algemene indruk blijft dat de soort zich verder verspreid.

4. Stand van zaken met betrekking tot de proefprojecten

Gent, Mariakerke: kneuzingstechniek is stopgezet wegens gebrek aan succes. Manueel uitspitten van een tiental jonge scheuten loopt verder. Lichte daling van het aantal.

Boven-Schelde, Eke en Zwijnaarde: afdekproject is stopgezet. Nieuw proefproject met gewijzigd materiaal en uitvoering is nog niet gestart.

Dender: zoals al gemeld in het antwoord op vraag nr. 1721 werd het WAVE-proefproject in Ninove stopgezet wegens gebrek aan succes.

Afleidingskanaal van de Leie, Nevele: manueel uitspitten van jonge stengels in samenwerking met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Lichte daling van het aantal.

Op het Albertkanaal te Olen werd een proefproject opgestart, waarbij in samenwerking met het INBO, de rietvegetatie niet gemaaid wordt en de Japanse duizendknoop weggeknipt wordt om zo de rietvegetatie alle kansen te geven om de Japanse duizendknoop weg te concurreren. Een gelijkaardige test in dezelfde regio (Bankloop) bleek al veelbelovend.

Er is wel nog steeds een intense samenwerking met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. Deze samenwerking heeft intussen geleid tot een rapport (https://pureportal.inbo.be/portal/files/14840879/Thoonen_Willems_2018_InvasieveDuizendknoopInVlaanderen.pdf) en beslissingen (https://pureportal.inbo.be/portal/files/14921958/Thoonen_Willems_2018_BeslissingenInvasieveDuizendknoop.pdf).

Daarnaast is er ook uitwisseling met andere beheerders over dit onderwerp zoals b.v. via de werkgroep 'Invasieve Uitheimse Sooten'.

5. De plaatsing van de schotten rondom haarden langs het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten was in eerste instantie hoopvol. Later is gebleken dat de plaagdruk in de zones waar de schotten geplaatst werden zodanig hoog is dat de duizendknoop zich desalniettemin aan weerszijde verder vestigt. De schotten lijken vooral een goede oplossing bij zeer geïsoleerde haarden waar er voldoende buffer kan genomen worden rondom de haard en waar er geen nieuwe vestiging van buitenaf te verwachten valt.